

ตะโกพนม

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Diospyros castanea* (Craib) H. R. Fletcher
วงศ์ : EBENACEAE

ลำต้น :

สูงได้ถึง 15 ม. ผลัดใบแต่ผลิใบใหม่ไว เปลือกสีเทาถึงสีดำ แตกเป็นสะเก็ด กระพี้สีขาวแกมสีเหลือง แก่นสีน้ำตาลแดงถึงค่อนข้างดำ

ใบ :

ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปไข่กว้างหรือรูปไข่แกมรูปรี ปลายมน แหลมหรือหยักเว้าตื้น โคนมนกว้างหรือหยักเว้า ขอบเรียบ แผ่นใบค่อนข้างหนาหรือหนาคลายแผ่นหนัง เกลี้ยงทั้งสองด้าน

ดอก :

ดอกแยกเพศต่างต้น ออกตามกิ่งและซอกใบใกล้ปลายกิ่ง ช่อดอกเพศผู้แบบช่อกระจุก ก้านดอกสั้น ทั้งกลีบเลี้ยงและกลีบดอกมีอย่างละ 3 กลีบ กลีบเลี้ยงโคนเชื่อมติดกันเป็นหลอด สีเขียวอ่อน ด้านนอกมีขน คล้ายเส้นไหม ด้านในเกลี้ยง กลีบดอกสีขาวหรือสีเหลืองอ่อน

ผล :

ผลแบบผลมีเนื้อหนึ่งถึงหลายเมล็ด รูปทรงรีหรือรูปทรงค่อนข้างกลม ผันผลหนาประมาณ 2 มม. เกลี้ยงหรืออาจมีขนนุ่มบริเวณโคนผล เมื่อแห้งแข็งเหมือนไม้ กลีบเลี้ยงขยายใหญ่และติดทน ขอบเป็นคลื่น ปลายพับกลับ

เมล็ด :

เมล็ดแข็ง รูปไตหรือรูปจันทร์เสี้ยวมีเยื่อหุ้มสีน้ำตาลอ่อน

สรรพคุณ :

- เนื้อเมล็ดในผลอ่อนกินได้ ช่วยแก้โรคกระเพาะ
- เปลือกต้นเป็นยาบำรุงกำลัง
- ผลกินแก้ท้องเสียและแก้ท้องร่วง

ประโยชน์ :

- เนื้อไม้ใช้ทำเสาเข็ม ต้มเครื่องมือเกษตรกรรม
- ผลใช้ย้อมผ้า

ชื่ออื่น :

กะละมັก นางดำ ลางดำ หนังกดำ หลังกดำ มะติ๋มหมุย มะติ๋ม

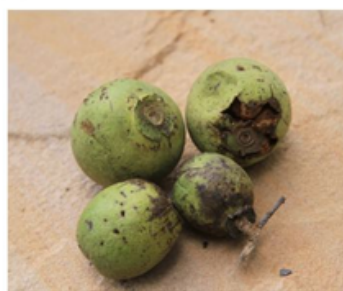
มีเขตการกระจายพันธุ์ในประเทศไทยเกือบทุกภาคยกเว้นภาคใต้ พบตามป่าผลัดใบหรือป่าละเมาะ ที่สูงจากระดับทะเลปานกลาง 20-400 เมตร

กิ่ง ใบ และผล

กิ่งและใบ

ผล

อ้างอิง :

- https://satit.msu.ac.th/medicinalplants/?page=news&read&id_herb=65
- https://lst.nectec.or.th/encyclopedia/wikipedia/plant_taxonomy/view/index.php?namelink=%E0%B8%95%E0%B8%B0%E0%B9%82%E0%B8%81%E0%B8%9E%E0%B8%99%E0%B8%A1&cid=35
- https://rspg.pbru.ac.th/index.php?ge=treeView&gen_lang=050717023402&ptid2=12